

Mediadwaling: de Volkskrant en de cartoonist

W. Shadid

10 maart 2008

Op 10 maart jl. publiceerde de Volkskrant een interview met de inmiddels befaamde Deense cartoonist onder de titel "Cartoonist: Wilders moet film uitzenden". Als lezer vraag je je in alle oprechtheid af wat er zo belangrijk is aan de mening van een cartoonist over de film van Wilders om er een interview aan te wijden. Is hij een islamdeskundige? Is hij een bekende (ex)politicus? Zou hij misschien wijze adviezen hebben die we in Nederland kunnen gebruiken om de schade te beperken als de ophanden zijn film van Wilders is vertoond?

De economische schade van de Deense Cartoons wordt immers geschat op ca. 220 miljoen Euro. Het grootste gedeelte komt voor rekening van het bedrijf Aria, een van de grootste Europese producenten van zuivelproducten.

Op zoek naar antwoorden op deze en andere vragen raak je in toenemende mate teleurgesteld. De cartoonist weet volgens eigen zeggen nauwelijks iets van de islam af, heeft geen politieke ervaring of verleden en wat de mogelijke adviezen betreft komt hij in het gepubliceerde interview niet verder dan de toverwoorden dat "in het vrije westen alles moet kunnen". Een toverspreuk die overigens bijna iedereen in Nederland en Denemarken van hoog tot laag klakkeloos herhaalt. Dat op grond van dezelfde vrijheid van meningsuiting ook moslims in de beide landen recht hebben op hun Koran, en dus dan ook ongeacht de inhoud, wil men gemakshalve vergeten, of uit arrogantiemotieven onvermeld laten.

Dat er in het vrije westen dingen bestaan als een geconditioneerde vrijheid van meningsuiting, het vaak meten met twee maten en respect voor gevoelens van anderen komen in de visie van de car-

toonist niet voor. Zijn mening loopt niet alleen synchroon met het huidige discours van anti-islamisme, maar is eveneens gebaseerd op een paternalistische anti-democratische houding die momenteel ook in Nederland opgeld doet. In het interview spreekt hij van de autochtone Denen die zichzelf zouden afvragen wat 'die moslims' hier zijn komen doen. Ook vele Nederlandse journalisten en politici maken zich geregeld schuldig aan dergelijke uitlatingen.

Dat we in een rechtsstaat geen onderscheid mogen maken in de rechten en plichten van autochtone en allochtone Denen of Nederlanders komt in hun optiek kennelijk niet voor. Het behoeft geen betoog dat ook de overgrote meerderheid van de niet-autochtonen in de beide landen het recht heeft zichzelf af te vragen waar de cartoonist en Wilders het recht vandaan halen om zich niet te houden aan Europese wetgeving die het beledigen van anderen verbiedt en aan respectievelijk artikel 1 van de Grondwet die het *nondiscriminatiebeginsel* verwoordt. Allochtone Nederlanders zouden ook met evenveel recht kunnen zeggen dat wie artikel 1 van de Grondwet niet respecteert 'geen plek heeft in onze samenleving'. Voor de wet zijn ze immers 'gewoon Nederlanders'.

Het interview in de krant en de kwaliteit van de gestelde vragen en gegeven antwoorden laten zien dat alleen de gerichtheid van de Volkskrant op 'roddeljournalistiek' haar redactie gemotiveerd heeft aan dit onderwerp aandacht te besteden.

Een ding is zeker. De economische en morele schade voor Nederland zal aanzienlijk veel groter en permanenter zijn dan in het geval van Denemarken. De Nederlandse economie is veel uitgebreider en haar handel met de islamitische wereld is veel intensiever. Als de film eenmaal vertoond is zullen excuses van het bedrijfsleven en het feit dat de politiek zich van de film heeft gedistantieerd, de Midden Oosterse handelaar en

consument niet makkelijk tevreden stellen. In sommige islamitische landen zijn de Deense producten permanent uit de schappen gehaald en de Deen wordt gezien als de belichaming van de westerse *islamofobie*. Wie verwacht dat het met Nederland anders zal gaan is erg naïef, of heeft geen zicht op interculturele verhoudingen.

Prof. W. Shadid is hoogleraar interculturele communicatie en is verbonden aan de universiteiten van Tilburg en Leiden.

Bron:

www.interculturelecommunicatie.com